

ความชุกและปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคฟันผุรากฟันของผู้สูงอายุ

อังคณา ลิโทขวลิต

ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต
สาขารณสูตศาสตร์มหาบัณฑิต
ป.บัณฑิต (ทันตกรรมทั่วไป)
กลุ่มงานทันตกรรม โรงพยาบาลตากสิน
สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร

วิลาวัลย์ วีระอาษากุล

ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต
สาขารณสูตศาสตร์มหาบัณฑิต
อนุมัติบัตรสาขาทันตสาธารณสุข
ภาควิชาทันตกรรมชุมชน
คณะทันตแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาความชุกและปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคฟันผุรากฟันของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร

วัสดุอุปกรณ์และวิธีการศึกษา: การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวาง ประชากรที่ศึกษาเป็นผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุในโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ เก็บข้อมูลโดยการ สัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป พฤติกรรมทันตสุขภาพและการตรวจสภาวะสุขภาพในช่องปาก ดำเนินการตรวจในเดือน มีนาคม 2555 จำนวน 342 คน

ผลการวิจัย: ผู้สูงอายุจำนวน 342 คน อายุ 60 – 85 ปี มีอายุเฉลี่ย 67.1 ± 6.1 ปี (ค่าเฉลี่ย $\pm$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน) เป็นเพศชายร้อยละ 30.1 เพศหญิงร้อยละ 69.9 ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่กรุงเทพมหานคร เชื้อชาติไทย ระดับการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ไม่ได้จบการศึกษา และจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพ ผู้สูงอายุที่มีฟันผุรากฟันคิดเป็นร้อยละ 57.9 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรคฟันผุรากฟันกับปัจจัยต่างๆ โดยใช้สถิติถดถอยลอจิสติกแบบพหุปัจจัย พบว่า อายุ โรคเบาหวาน การรับประทานผลไม้เป็นอาหารว่าง โรคฟันผุที่ตัวฟัน และร่องลึกปริทันต์สัมพันธ์กับการเกิดโรคฟันผุรากฟันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < 0.05$ นั่นคือ ผู้ที่มีอายุมากกว่า 70 ปีขึ้นไปมีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคฟันผุรากฟันเป็น 2.3 เท่า เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่มีอายุ 60 – 70 ปี (95% CI = 1.2 – 4.2) ผู้ที่เป็นโรคเบาหวานมีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคฟันผุรากฟันเป็น 2.0 เท่า เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่ไม่เป็นเบาหวาน (95% CI = 1.1 – 4.0) ผู้ที่ไม่รับประทานผลไม้เป็นอาหารว่างมีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคฟันผุรากฟันเป็น 2.2 เท่า เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่รับประทานผลไม้เป็นอาหารว่าง (95% CI = 1.2 – 4.1) ผู้ที่มีโรคฟันผุที่ตัวฟันมีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคฟันผุรากฟันเป็น 10 เท่า เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่ไม่มโรคฟันผุที่ตัวฟัน (95% CI = 5.7 – 17.5) ผู้ที่มีร่องลึกปริทันต์มากกว่าหรือเท่ากับ 4 มิลลิเมตร มีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคฟันผุรากฟันเป็น 3.1 เท่า เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่ไม่มร่องลึกปริทันต์มากกว่าหรือเท่ากับ 4 มิลลิเมตร (95% CI = 1.6 – 5.6)

บทสรุป: ความชุกของโรคฟันผุรากฟันในผู้สูงอายุกลุ่มนี้ร้อยละ 57.9 โดยปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคฟันผุรากฟัน คือ อายุ โรคเบาหวาน การรับประทานผลไม้เป็นอาหารว่าง โรคฟันผุที่ตัวฟัน และร่องลึกปริทันต์

รหัสคำ: ความชุก, ตัวชี้วัดความเสี่ยง, ฟันผุรากฟัน, ผู้สูงอายุ

ติดต่อเกี่ยวกับบทความ:

อังคณา ลิโทขวลิต
กลุ่มงานทันตกรรม โรงพยาบาลตากสิน
543 ถ. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าสุทนต์มณี
กรุงเทพฯ 10600

โทรศัพท์: 02-437-0123 ต่อ 1519

โทรศัพท์มือถือ: 081-614-0058

อีเมล: ungkanadds@hotmail.com

แหล่งเงินทุน: โรงพยาบาลตากสิน

สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร

วันรับเรื่อง: 7 มิถุนายน 2555

วันยอมรับการตีพิมพ์: 17 สิงหาคม 2555

Prevalence and risk factors of root caries in the elderly persons

Ungkana Leethochawalit

D.D.S., MPH.

Dip in Clinical Science (General Dentistry)

Dental Devision, Taksin Hospital,

Bangkok Metropolitan Administration

Wilawan Weraachakul

D.D.S., MPH.,

Thai Board of Dental Public Health

Department of Community Dentistry,

Faculty of Dentistry, Khonkaen University

Abstract

Objective: This study was to investigate prevalence and risk factors of root caries in the elderly in the Hospitals' Elderly Club of Bangkok Metropolitan Administration

Material and methods: This study was a cross-sectional analytical study. The elderly in the Hospitals' Elderly Club of Bangkok Metropolitan Administration, who volunteered to participate in this project. Data were collected by interview about demographer datas, dental health behaviors and oral health examination in March, 2012.

Results: The study groups were 342 elderly which 30.1% were male, 69.9% were female. The average age was 67.1 ± 6.1 years (mean SD). Most of them lived in Bangkok and were Thai. Almost of them had no education or at least at primary school level. The prevalence rate of root caries was 57.9% and their risk factors by multivariate logistic regresstion analysis were age (OR = 2.3), Diabetes Milletus (OR = 2.0), Fruits eating (OR = 2.2), coronal caries (OR = 10) and periodontal pocket depth ≥ 4 m.m. (OR = 3.1).

Conclusion: The prevalence of root caries in this elderly group was 57.9% Their risk factors were age, diabetes milletus, fruits eating, coronal caries and periodontal pocket depth.

Keywords: prevalence, risk factors, root caries, elderly

Correspondence author:

Ungkana Leethochawalit

Dental Devision, Taksin Hospital

543 Somdejchawpraya Road, Klongsan,

Bangkok, 10600, Thailand.

Tel: 02-437-0123 extension 1519

Mobile phone: 081-614-0058

E-mail: unghanadds@hotmail.com

Research grant: Taksin Hospital

Received: 7 June 2012

Accepted: 17 August 2012